

XI. ULUSLARARASI TÜRK SANATI, TARİHİ ve FOLKLORU KONGRESİ SANAT ETKİNLİKLERİ

XI. INTERNATIONAL TÜRKIC ART, HISTORY AND FOLKLORE CONGRESS ART ACTIVITIES

09-11 Mayıs (May) 2018 / Konya

Sayın / Dear

Öğr. Gör. Dr. Mustafa AÇA

Selçuk Üniversitesi Türk El Sanatları Araştırma ve Uygulama Merkezi ve Konya Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından 09-11 Mayıs 2018 tarihlerinde Konya'da düzenlenen "XI. ULUSLARARASI TÜRK SANATI, TARİHİ ve FOKLORU KONGRESİ/SANAT ETKİNLİKLERİ"ne bildiri ile katılmanızdan dolayı teşekkür ederiz.

Thank you for your participation in your oral presentation of "XI. INTERNATIONAL TÜRKIC ART, HISTORY AND FOLKLORE CONGRESS / ART ACTIVITIES" which held in Konya on 09-11 May 2018 by Selçuk University Turkish Handicrafts Research and Application Center and Konya Metropolitan Municipality, Art, Culture People Union.

Ahmet AYTAÇ

Kongre Genel Sekreteri ve
Sergi Küratörü

(Congress General Secretarys and
Exhibition Curator)

Prof. Dr. Osman KUNDURACI

Kongre Başkanı
(Congress President)

**Konya
Metropolitan
Municipality**

**Selcuk University
Research Center
for Turkish
Handicrafts**

**XI. ULUSLARARASI
TÜRK SANATI, TARİHİ ve FOLKLORU
KONGRESİ/SANAT ETKİNLİKLERİ**

**XI. INTERNATIONAL
TURKIC ART, HISTORY AND FOLKLORE
CONGRESS / ART ACTIVITIES**

Editörler:

Prof. Dr. Osman KUNDURACI-Dr. Ahmet AYTAÇ

09-11 May 2018-Konya

XI. ULUSLARARASI TÜRK SANATI, TARİHİ ve FOLKLORU KONGRESİ/SANAT ETKİNLİKLERİ

**Konya
Büyükşehir
Belediye
Başkanlığı**

**Selçuk Üniversitesi
Türk El Sanatları Arş.
ve Uyg. Merkezi**

**XI. ULUSLARARASI
TÜRK SANATI, TARİHİ
ve FOLKLORU
KONGRESİ/SANAT
ETKİNLİKLERİ**

**XI. INTERNATIONAL
TURKIC ART, HISTORY AND FOLKLORE
CONGRESS / ART ACTIVITIES**

Editörler:

Prof. Dr. Osman KUNDURACI-Dr. Ahmet AYTAÇ

09-11 Mayıs (May) 2018-Konya

Tüm hakları saklıdır.

Copyright sahibinin izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının, elektronik, mekanik ya da fotokopi ile basımı, yayımı, çoğaltılması ve dağıtımı yapılamaz.

Sayfa Tasarımı
Ahmet AYTAÇ

Kapak Tasarımı
Ahmet AYTAÇ

Basım Tarihi:
25.09.2018

ISBN: 978-975448-225-6

- Kitapta Yer alan metinler, fotoğraf, resim, şekil ve çizimler, alıntı ile kaynakça sorumlulukları yazarlarına aittir.

XI. ULUSLARARASI TÜRK SANATI, TARİHİ ve FOLKLORU KONGRESİ/SANAT ETKİNLİKLERİ

KONGRE ONUR KURULU (CONGRESS HONORARY COMMITTEE)

Tahir AKYÜREK (Konya Metropolitan Municipality President, Turkey)
Prof. Dr. Mustafa ŞAHİN (Selçuk University, Rector, Turkey)

KONGRE BAŞKANI (CONGRESS PRESIDENT)

Prof. Dr. Osman KUNDURACI (Selçuk University, Turkey)

KONGRE GENEL SEKRETERİ (CONGRESS GENERAL SECRETARY)

Ahmet AYTAÇ (Selçuk University, Turkey)

KONGRE BİLİM KURULU (SCIENTIFIC COUNCIL OF CONGRESS)

- Prof. Dr. Osman KUNDURACI (Selçuk University, Turkey)
Prof. Dr. Shahid Iqbal KAMRAN (Allama İqbal Open University, Pakistan)
Prof. Dr. Mahmut ATAY (Selçuk University, Turkey)
Prof. Dr. Alexander UNSOVICH (Baranovich State University, Belarus)
Prof. Dr. Salih YILMAZ (Ankara Yıldırım Beyazıt University, Turkey)
Prof. Dr. Muhammad KAMRAN (Punjab University, Pakistan)
Prof. Dr. Ferenc MISLIVETZ (Institute for Advanced Studies, Hungary)
Prof. Dr. Robert PICHLER (Austrian Academy of Sciences, Austria)
Prof. Dr. Alev ÇAKMAKOĞLU KURU (Gazi University, Turkey)
Prof. Dr. Georgeta RATA (Banatuli University, Romania)
Prof. Dr. Yılmaz KOÇ (Selçuk University, Turkey)
Prof. Dr. Qafar JEBİYEV- (National Academy of Sciences of Azerbaijan)
Prof. Dr. H. Feriha AKPINARLI (Gazi University, Turkey)
Prof. Dr. Cherifa TAYAN (Alger 2 University, Algeria)
Prof. Dr. Luigi SCRINZI (Miras Italy Representative, Italy)
Prof. Dr. Yusuf KÜÇÜKDAĞ (Karatay University, Turkey)
Prof. Dr. Enrico CILIBERTO (Kataniya University, Italy)
Prof. Dr. Ahmet AY (Selçuk University, Turkey)
Prof. Dr. Meli SHOPI (University of Elbasan, Albania)
Prof. Dr. Abdullah SOYKAN (Balıkesir University, Turkey)
Prof. Dr. Victor APRYSHCHENKO (Southern Federal University, Russia)
Prof. Dr. Serghei ZAHARIA (Komrat State University, Moldova)
Prof. Dr. Marcel COURTIADÉ (INALCO, France)
Prof. Dr. Ertekin Mustafa DOKSANALTI (Selçuk University, Turkey)
Prof. Dr. Ərtegin SALAMZADƏ (Architecture and Fine Arts Institute Azerbaijan)
Prof. Dr. Necati DEMİR (Gazi University, Turkey)
Prof. Dr. Rubin ZEMON (Institute for Socio-Cultural Anthropology of Macedonia)
Prof. Dr. Mustafa TALAS (Ö. Halis Demir University, Turkey)
Prof. Dr. John ZEMKE (Missouri University, Columbia)
Prof. Dr. Mustafa SEVER (Gazi University, Turkey)
Prof. Dr. Zoran VITOROVIC (Logolar, Florida, USA)
Prof. Dr. Bilgehan GÜLTEKİN (Ege University, Turkey)
Prof. Dr. Simonetta PONCHIA (Near East University, Italy)
Prof. Dr. Nurgül KILINÇ (Selçuk University, Turkey)
Prof. Dr. Boris MANOV (University St. Neofil Rilski, Bulgari)
Prof. Dr. Elena A. POPRAVKO (Historia Institute, Russia)
Prof. Dr. Ahmet ALTIN (İ. Demokrasi University, Turkey)
Prof. Dr. Kleanti ANOVSKA (Marko Cepenkov Folklore Institute, Makedonya)
Prof. Dr. Zeynep ERDOĞAN (Ankara University, Turkey)
Prof. Dr. Ekrem CAUSEVİC (Zagreb University, Croatia)
Prof. Dr. Ahmet KAÇAR (Kastamonu University, Turkey)
Prof. Dr. Battulga TSEND (National University of Mongolia, Mongolia)

XI. ULUSLARARASI TÜRK SANATI, TARİHİ ve FOLKLORU KONGRESİ/SANAT ETKİNLİKLERİ

- Prof. Dr. Filiz Nurhan ÖLMEZ (Ahi Evran University, Turkey)
Prof. Dr. Armanda HYSA (Tiran, Albania)
Prof. Dr. Pınar GÖKLÜBERK (Gazi University, Turkey)
Prof. Dr. Flera SAYFULINA (Federal Kazan University, Russia)
Prof. Dr. Gadir GÖLKARİAN (Yakın Doğu University, KKTC)
Prof. Dr. Fatma YETİM (Gazi University, Turkey)
Prof. Dr. Yavgildina Ziliya MUHTAROVNA (Kazan Federal University, Russia)
Prof. Dr. Stephan U. BREU (Johann Heinrich Pestalozzi University, Miami)(Switzerland)
Prof. Dr. Sema ETİKAN (Ahi Evran University, Turkey)
Prof. Dr. Banu Hatice GÜRCÜM (Gazi University, Turkey)
Prof. Aysen SOYSALDI (Gazi University, Turkey)
Prof. Günay ATALAYER (Marmara University, Turkey)
Assoc. Prof. Dr. Berrin OKKA (N. Erbakan University, Turkey)
Assoc. Prof. Dr. Jesús GIL FUENSANTA (Autonomo University, Spain)
Assoc. Prof. Dr. Ahmet DALKIRAN (Selçuk University, Turkey)
Assoc. Prof. Dr. Kürşat ÖNCÜL (Osman Gazi University, Turkey)
Assoc. Prof. Dr. Mehmet TEKOCAK (Selçuk University, Turkey)
Assoc. Prof. Dr. Violetta POTOENCER (Unisangil University, Colombia)
Assoc. Prof. Dr. Meltem DEMİRCİ KATIRANCI (Gazi University, Turkey)
Assoc. Prof. Dr. Onur KÖKSAL (Torku Konya Gıda ve Tarım University, Turkey)
Assoc. Prof. Dr. Seyit YÖRE (İstanbul University, Turkey)
Assoc. Prof. Dr. Hakan ACET (Selçuk University, Turkey)
Assoc. Prof. Dr. Mustafa ÇETİNASLAN (Selçuk University, Turkey)
Assoc. Prof. Ruhi KONAK (Kastamonu University, Turkey)
Assist. Prof. Dr. Yaşar ERDEMİR (Selçuk University, Turkey)
Assist. Prof. Dr. Feryal SÖYLEMEZOĞLU (Ankara University, Turkey)
Assist. Prof. Dr. Hakan KUYUMCU (Selçuk University, Turkey)
Assist. Prof. Dr. Shurubu KAYHAN (İstanbul Kültür University, Turkey)
Assist. Prof. Dr. Ahmet EDİ (Ağrı İbrahim Çeçen University, Turkey)
Assist. Prof. Dr. Osman Kubilay GÜL (Cumhuriyet University, Turkey)
Assist. Prof. Ayşe ÇETİN (Dokuz Eylül University, Turkey)
Dr. Elmira GYUL (Art Institute, Uzbekistan)
Dr. Habiba ALIYEVA (National History Museum, Azerbaijan)
Dr. C. Johannes HENRICH (Southeast Europe and Caucasus Research Center, Germany)
Dr. Nataliya SHABALINA (South Ural State University, Russia)
Dr. Shirin MELİKOVA (Azerbaijan Carpet Museum, Azerbaijan)
Dr. Magashazi ANIKO (Institute of Advanced Studies, Hungary)
Ahmet AYTAÇ (Selçuk University, Turkey)
Alexey PRONİN (Novosibirsk National University, Russia)
Fehmi SKENDER (International Vision University, Macedonia)
Davidson MACLAREN (Islamic Manuscripts Institute, Britain)
Elizabeta KONESKA (Macedonia Museum, Macedonia)
Irina GUSACH (Senior Staff Scientist Azov Museum, Russia)
Nadia CHEREPAN (Vilnius University, Lithuanian)

SERĞİ KÜRATÖRÜ (EXHIBITION CURATORS)

- Ahmet AYTAÇ (Selçuk University, Turkey)
Assoc. Prof. Dr. Ahmet DALKIRAN (Selçuk University, Turkey)

SERĞİ JÜRİ KURULU (EXHIBITION BOARD OF JURY)

- Prof. Dr. Serap YANGIN BUYURGAN (Başkent University, Turkey)
Prof. Dr. Aşrapova Alsu HALILOVNA (Kazan Federal University, Russia)
Prof. Dr. Kubra ALIYEVA (National Academy of Sciences of Azerbaijan)

XI. ULUSLARARASI TÜRK SANATI, TARİHİ ve FOLKLORU KONGRESİ/SANAT ETKİNLİKLERİ

- Prof. Dr. Alaybey KAROĞLU (Çankırı Karatekin University, Turkey)
Prof. Dr. Hamdi ÜNAL (Beykent University, Turkey)
Prof. Dr. Meliha YILMAZ (Gazi University, Turkey)
Prof. Dr. Abdulgani ARIKAN (Selçuk University, Turkey)
Prof. Dr. Cazım HADJIMEJLIS (International Sarajevo University, Bosnia)
Prof. Dr. Osman ALTINTAŞ (Giresun University, Turkey)
Prof. Dr. Özer KANBUROĞLU (İstanbul Aydın University, Turkey)
Prof. Dr. Motigullina Alfiya RUHULLOVNA (Kazan Federal University, Russia)
Prof. Dr. Hüseyin ELMAS (Selçuk University, Turkey)
Prof. Dr. Clemens BEUNGKUN SOU (Vienna University of Applied Arts, Austria)
Prof. Dr. Melda ÖZDEMİR (Gazi University, Turkey)
Prof. Dr. Elif ÇİMEN (Balıkesir University, Turkey)
Prof. Aydın UĞURLU (Fatih University, Turkey)
Prof. Mona ZEDAN (Helwan University, Egypt)
Prof. Oya SİPAHİOĞLU (Dokuz Eylül University, Turkey)
Prof. Elvan ÖZKAVRUK ADANIR (Ekonomi University, Turkey)
Prof. Şebnem R. TEMİR (Nişantaşı University, Turkey)
Prof. Nesrin ÖNLÜ (Dokuz Eylül University, Turkey)
Prof. Nana JANASHIA (Tphlisensis University, Georgia)
Assoc. Prof. Dr. İlham ENVEROĞLU (Selçuk University, Turkey)
Assoc. Prof. Dr. Mehmet ÖZKARTAL (S. Demirel University, Turkey)
Assoc. Prof. Dr. Mutluhan TAŞ (Selçuk University, Turkey)
Assoc. Prof. Dr. H. Sinem ŞANLI (Gazi University, Turkey)
Assoc. Prof. Dr. Fatma MOEEN (Jamia Millia İslamia University, India)
Assoc. Prof. Dr. Fatma Nur BAŞARAN (Gazi University, Turkey)
Assoc. Prof. Dr. Ahmet DALKIRAN (Selçuk University, Turkey)
Assoc. Prof. Dr. Sema TAĞI (Gazi University, Turkey)
Assoc. Prof. Dr. Oğuz YURTTADUR (Selçuk University, Turkey)
Assoc. Prof. Serkan İLDEN (Kastamonu University, Turkey)
Assist. Prof. Dr. Emel ERTÜRK (Atılım University, Turkey)
Assist. Prof. Dr. Hatice ÖZTÜRK TOZUN (Gazi University, Turkey)
Assist. Prof. Dr. M. Sami ÖZTÜRK (N. Erbakan University, Turkey)
Assist. Prof. Dr. Özlem KAYA (Hitit University, Turkey)
Assist. Prof. Ömür KOÇ (Muğla S. Koçman University, Turkey)
Assist. Prof. Gülnur DURAN (Marmara University, Turkey)
Assist. Prof. Noyan GÜVEN (Kastamonu University, Turkey)
Dr. Karim MIRZAYE (Islamic Art University, Iran)
Dr. Roza SULTANOVA (Kazan Art Institute, Russia)
Alparslan BABAOĞLU (Ebru Artist, Turkey)
Ahmet AYTAÇ (Selçuk University, Turkey)
Dimitri AYOĞLU (Painter, Moldova)
Halit YABALAK (Yüzüncü Yıl University, Turkey)

KONGRE DÜZENLEME KURULU (CONGRESS ORGANIZING COMMITTEE)

- Ahmet AYTAÇ (Selçuk University, Turkey)
Dr. Mücahit Sami KÜÇÜKTIĞLI (Konya Metropolitan Municipality, Turkey)
Assoc. Prof. Dr. Ahmet DALKIRAN (Selçuk University, Turkey)
Assoc. Prof. Dr. Berrin OKKA (N. Erbakan University, Turkey)
Assoc. Prof. Dr. Mustafa ÇETİNASLAN (Selçuk University, Turkey)
Assist. Prof. Dr. Hakan KUYUMCU (Selçuk University, Turkey)
Assist. Prof. Dr. Özlem KAYA (Hitit University, Turkey)
Assist. Prof. Dr. Mine ÜLKÜ ÖZTÜRK (N. Erbakan University, Turkey)
Pelin DEMİRTAŞ DİKMEN (Dokuz Eylül University, Turkey)
Hasan YAŞAR (Konya Metropolitan Municipality, Turkey)

XI. ULUSLARARASI TÜR K SANATI, TARİHİ ve FOLKLORU KONGRESİ/SANAT ETKİNLİKLERİ

Res. Assist. Nurcan BAHARGÜLÜ (Selçuk University, Turkey)

Lec. Ebru ATEŞOK (Kırıkkale University, Turkey)

Muhammet Ali ORAK (Konya Metropolitan Municipality, Turkey)

**XI. ULUSLARARASI TÜRK SANATI, TARİHİ ve FOLKLORU KONGRESİ/SANAT ETKİNLİKLERİ
PROGRAM**

09 Mayıs (May) 2018 10.30-11.30 Kongre Açılışı (Opening of the Congress) Adres
(Adress): Mevlâna Kültür Merkezi (Mevlana Culture Center)

Açılış konuşmaları (Openning speeches):

Ahmet AYTAÇ, Kongre Genel Sekreteri ve Sergi Kûratörü (Congress General
Secretarys and Exhibition Curator)

Prof. Dr. Osman KUNDURACI, Kongre Eş Başkanı (Congress Co-Chairs)
Prof. Dr. Mustafa ŞAHİN, Selçuk Üniversitesi Rektörü (Selçuk University Rector)
Uğur İbrahim ALTAY, Konya Büyükşehir Belediye Başkanı (Konya Metropolitan
Municipality President)

- Plaket-ödül töreni (ceremony of plaquettes)

**AÇILIŞ OTURUMU (OPENING SESSION) Oturum Başkanı (Session
Moderator): Prof. Dr. Osman KUNDURACI-Dr. Yaşar ERDEMİR**

11.30-11.45 Dr. A. Shekep POPAL (Afganistan), The Relationship From Mevlana
to Shems Before Tarbiyya and After Tarbiyya

11.45-13.15 ÖĞLE YEMEĞİ (LUNCH)

13.15-13.30 Sergi Açılışı ve Kongre Oturumları (Congress Sessions) Adres
(Adress): İ. Koyunoğlu Müzesi/Museum)

**1. OTURUM (1. SESSION)-A Salonu (A Hall) Oturum Başkanları (Session
Moderators): Prof. Dr. S. Dilek YALÇIN-Doç. Dr. (Assoc. Prof. Dr.) Toğrul
HALİLOV**

13.30-13.45 Prof. Dr. H. Feriha AKPINARLI-Cansu TAMBAŞ, Ekolojik Baskı
Tekniğinde Çiçek, Yaprak ve Madeni Zincir Kullanarak Tekstil Yüzeyi Oluşturma
13.45-14.00 Prof. Aysen SOYSALDI, 19. Yüzyıl Seyahatnamelerinde Bahsedilen
Türk Halı-Kilim Dokumacılığı ve El Sanatları 14.00-14.15 Ahmet AYTAÇ,
Boyalı/Nostaljik (Vintage-Overdyed) Halılar 14.15-14.30 Ashkan RAHMAN-Majid
Reza MOGHANIPOOR (İran), The Weaving Art Among the Turkic Tribes of Fars
Province in Iran 14.30-14.45 Dr. Öğretim Üyesi (Assist. Prof. Dr.) Ayşegül
KARAKELLE- Öğr. Gör. (Lec.) Adem ÇOLAK, Hatay İli Yayladağı İlçesinde
Geleneksel Çömlek Yapımı 14.45-15.00 TARTIŞMA (CONCLUSION) 15.00-15.15
ARA (BREAK TIME)

**2. OTURUM (2. SESSION)-B Salonu (B Hall) Oturum Başkanları (Session
Moderators): Prof. Dr. SitareTURAN-Dr. Öğr. Üyesi (Assist. Prof. Dr.) Ayşegül
KARAKELLE**

13.30-13.45 Prof. Dr. Mehmet AÇA, Yakub Kerim'in Köy Monografileri: Kırım
Topraklarına Yeniden Kök Salmaya Çalışmak 13.45-14.00 Doç. Dr. (Assoc. Prof.

XI. ULUSLARARASI TÜRK SANATI, TARİHİ ve FOLKLORU KONGRESİ/SANAT ETKİNLİKLERİ

Dr.) Mehmet Ali YOLCU, Aşık Kul Kalender'in Şiirlerinde Söylem ve Eleştiri 14.00-14.15 Dr. Öğretim Üyesi (Assist. Prof. Dr.) Fatma KALPAKLI, Şarkılarda Narsizm 14.15-14.30 Dr. Öğretim Üyesi (Assist. Prof. Dr.) Pakize ÇOBAN KARABULUT, Atatürk Dönemi Sanat Anlayışı 14.30-14.45 Ramil ZEYNALOV (Azerbaycan), Mahmud Kaşğarinin "Divani Lüğat-it-Türk" Eserinde Birleşik Cümle Problemleri ve Onun Belirlenmesi Yolları 14.45-15.00 TARTIŞMA (CONCLUSION) 15.00-15.15 ARA (BREAK TIME)

3. OTURUM (3. SESSION)-C Salonu (C Hall) Oturum Başkanları (Session Moderators): Doç. Dr. (Assoc. Prof. Dr.) Ahmet DALKIRAN-Dr. Öğr. Üyesi (Assist. Prof. Dr.) Adem YÜCEL

13.30-13.45 Prof. Dr. Mustafa SEVER, Yaşanılan Süreçte Kültür 13.45-14.00 Doç. Dr. (Assoc. Prof. Dr.) Kürşat ÖNCÜL, Türk Dış Kültür Politikasındaki Problemler 14.00-14.15 Öğr. Gör. Dr. (Lec. Dr.) Mustafa AÇA, Trabzon'un Maçka İlçesi'nde Eski Bir Sanal Akralılık Ritüeli: Kardeşlik Düğünü 14.15-14.30 HƏSƏNOV Rahim (Azerbaycan), Şubat Devriminden Sonra Azerbaycan'da "Ya Ölüm, Ya Türkiye" Çağrısı 14.30-14.45 Ömer ÜNAL, Din ve Büyü Bağlamında Hatay Dört Yol'daki Ocaklar 14.45-15.00 TARTIŞMA (CONCLUSION) 15.00-15.15 ARA (BREAK TIME)

4. OTURUM (4. SESSION)-A Salonu (A Hall) Oturum Başkanları (Session Moderators): Prof. Dr. H. Feriha AKPINARLI-Doç. (Assoc. Prof.) Serkan İLDEN

15.15-15.30 Prof. Dr. Osman KUNDURACI, Antalya'nın Akseki ve İbradı İlçelerindeki Geleneksel Türk Evlerinde Tavan Uygulamaları 15.30-15.45 Doç. Dr. (Assoc. Prof. Dr.) Toğrul HALİLOV (Azerbaycan), Nahçıvan Bölgesinin Tunç Çağı Seramiklerindeki Desenlerin Yayılım Alanı 15.45-16.00 Hasan Barış ÇİÇEK-Doç. (Assoc. Prof.) Serkan İLDEN, Tosya Yöresi Bıçakçılığı ve Günümüzde Üretimleri 16.00-16.15 Arş. Gör. (Res. Assist.) Nurcan BAHARGÜLÜ, Geleneksel Afyonkarahisar Evlerinde Cihannüma Uygulamaları 16.15-16.30 Özlem KARAOSMANOĞLU, Kastamonu Taşbaskı Sanatında Kullanılan Motifler ve Bu Motiflerin Anlamları 16.30-16.45 TARTIŞMA (CONCLUSION) 16.45-17.00 ARA (BREAK TIME)

5. OTURUM (5. SESSION)-B Salonu (B Hall) Oturum Başkanları (Session Moderators): Prof. Dr. Mustafa SEVER-Dr. Öğr. Üyesi (Assist. Prof. Dr.) Hande KILIÇARSLAN

15.15-15.30 Prof. Aysen SOYSALDI-Arş. Gör. Meltem GÖKSEL, Kırşehir Mucur Yöresine Ait Bir Halının Teknik ve Desen Özellikleri 15.30-15.45 Dr. Öğretim Üyesi (Assist. Prof. Dr.) Zeynep BALKANAL, Gönen'de Kadınların El Emeği Çeyizlerin Vazgeçilmezi İğne Oyaları 15.45-16.00 Öğr. Gör. (Lec.) Dilber YILDIZ, Kültürel Miras Olan Dokumalarla Uygulama Örnekleri 16.00-16.15 Öğr. Gör. (Lec.) Dilber YILDIZ, Tekirdağ İli Karaca Kılavuz Yöresinde Dokunan Dokumalarda Kullanılan Geleneksel Motifler ve Anlam Yükleri 16.15-16.30 Öğr. Gör. (Lec.) Nazan ÖZCAN, Geleneksel Tekstillerde Manipülasyon Çalışmaları: Kastamonu Selalmaz

XI. ULUSLARARASI TÜRK SANATI, TARİHİ ve FOLKLORU KONGRESİ/SANAT ETKİNLİKLERİ

Dokuması Örneği 16.30-16.45 TARTIŞMA (CONCLUSION) 16.45-17.00 ARA
(BREAK TIME)

6. OTURUM (6. SESSION)-C Salonu (C Hall) Oturum Başkanları (Session Moderators): Doç. (Assoc. Prof. Dr.) Nurettin GÜLAÇTI-Dr. Öğr. Üyesi (Assist. Prof. Dr.) Zeynep BALKANAL

15.15-15.30 Prof. Hakan PEHLİVAN, Kağıt Kesme Sanatında Geleneksel ve Çağdaş Örnekler 15.30-15.45 Doç. Dr. (Assoc. Prof. Dr.) Ebru ALPARSLAN, Koyunoğlu Müzesi'nde Bulunan El Yazması Eser Ciltlerinin İncelenmesi 15.45-16.00 Doç. Dr. (Assoc. Prof. Dr.) Ebru ALPARSLAN, Konya Yusuf Ağa Yazma Eser Kütüphanesi'nde Bulunan "Ebru" İle Kaplanmış El Yazması Eser Ciltlerinin İncelenmesi 16.00-16.15 Öğretim Üyesi (Assist. Prof.) Berrin YAPAR ÜNAL, Hat Sanatında Ashâb-ı Kehf 16.15-16.30 Bekir ŞAHİN, Yazma Eserlerde Yazılı Cilt Kapakları 16.30-16.45 TARTIŞMA (CONCLUSION) 16.45-17.00 ARA (BREAK TIME)

7. OTURUM (7. SESSION)-A Salonu (A Hall) Oturum Başkanları (Session Moderators): Prof. Dr. Mehmet AÇA-Dr. Öğr. Üyesi (Assist. Prof. Dr.) Pakize ÇOBAN KARABULUT

17.00-17.15 Prof. Dr. S. Dilek YALÇIN, Mengen Giyim Kuşamı Üzerine İşaretleme Sistemlerine Dair Değerlendirmeler ve İkonografik Çözümlemeler 17.15-17.30 Dr. Öğretim Üyesi (Assist. Prof. Dr.) Özlem KAYA, An Ergonomics Analysis Of Workstations And Tools-Equipment Used In The Apparel Sector 17.30-17.45 Öğretim Üyesi (Assist. Prof.) Miyase ÇAĞDAŞ- Öğr. Gör. (Lec.) Emine ESİRGENLER, Konya Çeyiz Kültüründe Filize Oyali Çemberlerin Önem ve Özelliklerinin Belirlenmesi 17.45-18.00 Öğr. Gör. (Lec.) Mustafa KULA, Türk Moda Tasarımcısı Hatice Gökçe ve Uluslararası Projesi "The Leather Age" 18.00-18.15 Öğr. Gör. (Lec.) Emine ESİRGENLER-Öğretim Üyesi (Assist. Prof.) Miyase ÇAĞDAŞ, Konya İline Ait Tülbent Başörtülerine Uygulanan Süsleme Tekniklerinin Belirlenmesi 18.15-18.30 Öğr. Gör. (Lec.) Aliye KURNAZ, Ankara'nın Sadekar Ustalarından Savatkar ve Kalemkâr Musa Keser 18.30-18.45 TARTIŞMA (CONCLUSION) 19.00-21.00 AKŞAM YEMEĞİ (DINNER)

8. OTURUM (8. SESSION)-B Salonu (B Hall) Oturum Başkanları (Session Moderators): Prof. Hakan PEHLİVAN-Dr. Öğretim Üyesi (Assist. Prof. Dr.) Mine Ülkü ÖZTÜRK

17.00-17.15 Prof. Dr. Hüseyin KURT, Kuvars Minerallerinin Değişik Kültürlerde Süstaşı ve Terapisel Olarak Kullanımı 17.15-17.30 Doç. Dr. (Assoc. Prof. Dr.) Ahmet DALKIRAN-Arş. Gör. (Res. Assist.) Ümmü Seda KAYNAR-Huriye KOŞAR, Çağdaş Türk Resminde Lekeseli Anlatım Bağlamında Şehir Teması; Hikmet Onat Örneği 17.30-17.45 Doç. (Assoc. Prof.) İbrahim ÇOBAN, 1840 Sonrası Sanatın Gelişen ve Değişen Perspektifi İçinde Farklı İfade Biçimleri, Anlatı ve Sanat Yapıtı 17.45-18.00 Dr. Öğretim Üyesi (Assist. Prof. Dr.) Mine Ülkü ÖZTÜRK, Atilla Galatalı'nın Seramik Eserlerinin Plastik Değerlerinin İncelenmesi 18.00-18.15 Öğretim Üyesi (Assist. Prof.) Muteber BURUNSUZ, Nejat Devrim ve Selim Turan

XI. ULUSLARARASI TÜRK SANATI, TARİHİ ve FOLKLORU KONGRESİ/SANAT ETKİNLİKLERİ
Resimlerinde Lirizm 18.15-18.30 Arş. Gör. (Res. Assist.) Mehmet Cihan GEZEN-
Doç. Dr. (Assoc. Prof. Dr.) Ahmet DALKIRAN, Mustafa Albayrak'ın Resimlerinde
Eşzamanlı Devrim 18.30-18.45 Döndü Kübra NEBİLİR, 1980 Sonrası Türk
Resminde Pop Art Etkileri 18.45-19.00 TARTIŞMA (CONCLUSION) 19.00-21.00
AKŞAM YEMEĞİ (DINNER)

**9. OTURUM (9. SESSION)-C Salonu(C Hall) Oturum Başkanları (Session
Moderators): Prof. Aysen SOYSALDI-Doç. Dr. (Assoc. Prof. Dr.) Levent
MERCİN**

17.00-17.15 Prof. Dr. Sitare TURAN, Chinese Influence on Turkish İznik Ceramics
(Çin Porselenlerinin İznik Seramikleri Üzerindeki Etkileri) 17.15-17.30 Prof. Dr. Ali
Selçuk BİRİCİK, Doğanhisar Yöresinde Seramik Sanatı 17.30-17.45 Doç. Dr.
(Assoc. Prof. Dr.) Nurettin GÜLAÇTI-Özcan OLCA, Üç Boyutlu Tasarım Yöntemi
İle Prototip Modellemenin SeramikPorselen Sofra Eşyası Üretimindeki Yeri 17.45-
18.00 Öğretim Üyesi (Assist. Prof.) Emine Pınar DOĞU, 16-17. Yüzyıl İstanbul
Yapılarında Müdevver Yazılı Çiniler 18.00-18.15 Öğr. Gör. (Lec.) Nuray DÖNMEZ,
Manisa Valide Sultan Camisinin Baba Nakkaş Üslubu Çinileri 18.15-18.30 Öğr.
Gör. (Lec.) Gülşen KAHRAMAN- Öğr. Gör. Dr. (Lec. Dr.) Azize Melek ÖNDER,
Duvar Yüzeyi Seramik Çalışmalarında İlgi Adalan 18.30-18.45 Öğr. Gör. Dr. (Lec.
Dr.) Azize Melek ÖNDER-Öğr. Gör. (Lec.) Gülşen KAHRAMAN, Selçuklu
Sanatında Görülen Turkuaz Renkli Seramik Kaplar 18.45-19.00 TARTIŞMA
(CONCLUSION) 19.00-21.00 AKŞAM YEMEĞİ (DINNER)

10 Mayıs (May) 2018

**10. OTURUM (10. SESSION)-A Salonu (A Hall) Oturum Başkanları (Session
Moderators): Prof. Dr. Hüseyin KURT-Dr. Shurubu KAYHAN**

09.00-09.15 Dr. Öğretim Üyesi (Assist. Prof. Dr.) Gülbün ONUR, Longing for Scent
and Color in Selim İleri's "İstanbul With Tulip and Hyacinth" 09.15-09.30 Dr.
Öğretim Üyesi (Assist. Prof. Dr.) Sema Zafer SÜMER, "Dünya Dönüyor Bir Ölüler
Ülkesine": Gülten Akın Şiirine Ekoeleştirel Bir Yaklaşım 09.30-09.45 Dr. Shurubu
KAYHAN, Sibiryada Yaşayan Az Nüfuslu Türk Halkları
09.45-10.00 Dr. Burhanettin ŞENLİ, Türk Tarihinin Dönüm Noktası Karlofça
Anlaşması 10.00-10.15 Arş. Gör. (Res. Assist.) Tahira ALİYEVA (**Azerbaycan**),
Hoca Ahmed-İ Yesevi Hakkında Bazı Görüşler (V. A. Gordlevski'nin Eseri
Esasında) 10.15-10.30 TARTIŞMA (CONCLUSION) 10.30-10.45 ARA (BREAK
TIME)

**11. OTURUM (11. SESSION)-B Salonu (B Hall) Oturum Başkanları (Session
Moderators): Doç. Dr. (Assoc. Prof. Dr.) H. Sinem ŞANLI-Dr. Öğretim Üyesi
(Assist. Prof. Dr.) Fatma KALPAKLI**

09.00-09.15 Prof. Dr. H. Feriha AKPINARLI-Arş. Gör. Hande Ayşegül ÖZDEMİR,
Şeyh Şaban-i Veli Vakıf Eserleri Müzesinde Yer Alan Konya Yöresine Ait Kırkittli
Dokumalar 09.15-09.30 Prof. Dr. Filiz Nurhan ÖLMEZ, Şumnu'dan Gelen Bir Gelin
Giyimi Üzerine Gözlemler 09.30-09.45 Prof. Dr. Sema ETİKAN-Prof. Dr. Filiz N.

XI. ULUSLARARASI TÜRK SANATI, TARİHİ ve FOLKLORU KONGRESİ/SANAT ETKİNLİKLERİ

ÖLMEZ- Dr. Öğretim Üyesi (Assist. Prof. Dr.) Hande KILIÇARSLAN, İbrahim Özdemir Derleminde Bulunan Kırşehir Kilimleri 09.45-10.00 Doç. (Assoc. Prof.) Ayşegül KOYUNCU OKCA, Çal-Baklan (Denizli) Yöresi Çoban Torbaları 10.00-10.15 Arş. Gör. (Res. Assist.) Şerife DOĞAN, Konya'da Bulunan Etnografya Müzesi'ndeki İşlemeli Çuha Seccadelerdeki Motiflerin İncelenmesi 10.15-10.30 TARTIŞMA (CONCLUSION) 10.30-10.45 ARA (BREAK TIME)

12. OTURUM (12. SESSION)-C Salonu (C Hall) Oturum Başkanları (Session Moderators): Prof. Nesrin ÖNLÜ-Doç. (Assoc. Prof.) İbrahim ÇOBAN

09.00-09.15 Öğretim Üyesi (Assist. Prof.) Başak ÇORAKLI, İtalyan Mayolikalarında İznik Mavi-Beyaz Seramiklerinin Etkisi 09.15-09.30 Öğr. Gör. (Lec.) Pelin DEMİRTAŞ DİKMEN, Kapalıçarşı Kuyumculuk Geleneği 09.30-09.45 Öğr. Gör. (Lec.) Müjgan EMRE, Türk Takı Kültüründe Mühür Yüzüklerin Yeri ve Önemi 09.45-10.00 Öğr. Gör. (Lec.) Canan ERDÖNMEZ, Anadolu Selçuklu Uygarlığında Dericilikle İlgili Meslekler 10.00-10.15 Öğr. Gör. (Lec.) Halil İbrahim ÇAKIR-Öğr. Gör. (Lec.) Kadir ERTÜRK, Seramik Yüzeylerde Uygulanan Sırüstü Kazıma (Sigrafitto) Tekniğinin Geçmişten Günümüze Uygulama Biçimleri 10.15-10.30 TARTIŞMA (CONCLUSION) 10.30-10.45 ARA (BREAK TIME)

13. OTURUM (13. SESSION)-A Salonu (A Hall) Oturum Başkanları (Session Moderators): Doç. Dr. (Assoc. Prof. Dr.) Mustafa ÇETİNASLAN-Dr. Öğretim Üyesi (Assist. Prof. Dr.) Hande KILIÇARSLAN

10.45-11.00 Prof. Dr. Erdem ÜNVER, Sanat Eğitimi ve Aile Baskısı 11.00-11.15 Doç. Dr. (Assoc. Prof. Dr.) YANIOGLO Mariya-MUTAF Galina (Moldova), Geleneksel Etno Kultura Saklı Gücü Kişiliğin Etno Deerli Gönlendirmä Düzülmesindä 11.15-11.30 Doç. Dr. (Assoc. Prof. Dr.) Nurettin GÜLAÇTI-Aslıhan AFACAN, Farklı İnançlara Sahip Bazı Topumlarda Din ve Sanat İlişkisi ve Dini İnançların Seramik Sanatına Etkileri 11.30-11.45 Dr. Şemsettin ÇELİK-Dr. İsmail ÇELİK, Anavatana Katıldıktan Sonra Hatay'da Eğitim Faaliyetlerine Genel Bir Bakış 11.45-12.00 Salih DOĞAN, Topkapı Türk Dünyası Etnografik Müze Evler 12.00-12.15 TARTIŞMA (CONCLUSION) 12.15-13.30 ÖĞLE YEMEĞİ (LUNCH)

14. OTURUM (14. SESSION)-B Salonu (B Hall) Oturum Başkanları (Session Moderators): Doç. (Assoc. Prof.) Ayşegül KOYUNCU OKCA- Dr. Hudayyir AZZAVİ

10.45-11.00 Doç. Dr. (Assoc. Prof. Dr.) Levent MERCİN-Arş. Gör. Resul AY, Türk Geleneksel Sanatlarında Kullanılan Motiflerin Grafik Tasarıma Yansımaları ve Türk Kültür Aktarımındaki Rolü 11.00-11.15 Doç. Dr. (Assoc. Prof. Dr.) H. Sinem ŞANLI-Öğr. Gör. (Lec.) Sebahat KILIÇ BÜLBÜL, Kitap Sanatlarında Kullanılan Bazı Kağıtların Safran Bitkisi ile Boyanması 11.15-11.30 Öğr. Gör. (Lec.) Müjgan EMRE, Osmanlı'dan Günümüze Fincan Zarfları 11.30-11.45 Öğr. Gör. (Lec.) Canan ERDÖNMEZ, Deri Sanatının Gelişmesinde Ahilik Kültürünün Önemi 11.45-12.00 Mustafa Kürşat GÜNEBAKMAZ, Çağdaş Türk Özgün Baskı Resim Sanatı'nda Yerel ve Ulusal Etkiler 12.00-12.15 TARTIŞMA (CONCLUSION) 12.15-13.30 ÖĞLE YEMEĞİ (LUNCH)

XI. ULUSLARARASI TÜRK SANATI, TARİHİ ve FOLKLORU KONGRESİ/SANAT ETKİNLİKLERİ

15. OTURUM (15. SESSION)-C Salonu (C Hall) Oturum Başkanları (Session Moderators): Doç. (Assoc. Prof.) N. Rengin OYMAN-Dr. Öğr. Üyesi (Assist. Prof. Dr.) Gülbin ONUR

10.45-11.00 Öğretim Üyesi (Assist. Prof.) Safiye SARI, Kültürel Kimlik ve Aidiyet Üzerine Bir Okuma: Atatürk Üniversitesi Rektörlük ve Dekanlık Makamları Akademik Cübbe Tasarımları

11.00-11.15 Dr. Öğretim Üyesi (Assist. Prof. Dr.) Rasim SOYLU, Bauhaus'tan Günümüze Temel Sanat Eğitimi ve Paul Klee'nin Katkıları 11.15-11.30 Öğr. Gör. (Lec.) Pelin DEMİRTAŞ DİKMEN, Akhemenid (Pers) İmparatorluğu Takı Sanatı 11.30-11.45 Elşen ABDURAHMANOV (**Azerbaycan**), Kuzey-Batı Azerbaycanın İlk Orta Çağ Alban Tapınakları 11.45-12.00 Öğr. Gör. (Lec.) Servet AKAR- Öğr. Gör. (Lec.) Ufuk ÖREN-Fatih CEVİZCİ, Karacasu Etnografya Müzesinde Bulunan Son Dönem Osmanlı Mühürleri Üzerine Bir İnceleme 12.00-12.15 TARTIŞMA (CONCLUSION) 12.15-13.30 ÖĞLE YEMEĞİ (LUNCH)

16. OTURUM 16. SESSION)-A Salonu (A Hall) Oturum Başkanları (Session Moderators): Doç. Dr. (Assoc. Prof. Dr.) Mehmet ALİ YOLCU- Dr. Öğr. Üyesi (Assist. Prof. Dr.) Sema Zafer SÜMER

13.30-13.45 Prof. Dr. Necati DEMİR, Bayatî'nin Câm-i Cem-Âyin Adlı Eseri ve Türk Tarihi Açısından Önemi 13.45-14.00 Mahamane Moutari Abdou BAOUA (**Fransa**), New Migration Partnership Between West African Countries and EU: Preventing the Migration Flows or Improving African Economies 14.00-14.15 Dr. Ahmet ADIGÜZEL, Ali Bin İshak'ın Bâhnâme'sinde Fiil Çekimleri 14.15-14.30 Münevver CANSEVEN (**Almanya**), Alman Okullarındaki Eğitimde Siyaset Etkisi 14.30-14.45 TARTIŞMA (CONCLUSION) 14.45-15.00 ARA (BREAK TIME)

17. OTURUM (17. SESSION)-B Salonu (B Hall) Oturum Başkanları (Session Moderators): Doç. Dr. (Assoc. Prof. Dr.) Kürşat ÖNCÜL-Dr. Shekep POPAL

13.30-13.45 Dr. Öğretim Üyesi (Assist. Prof. Dr.) Adem YÜCEL- Arş. Gör. (Res. Assist.) Sema YOZGAT, Günümüz Logo Tasarımlarında Türk Mitolojisindeki Kuş Figürünün Yeri ve Önemi 13.45-14.00 Elmira CEFEROVA (**Azerbaycan**), Orta Çağlarda Şirvan Bölgesinde Etnik Prosesler ve Dini Tolerantlık 14.00-14.15 M. Merve TUFAN-Doç. (Assoc. Prof.) Serkan İLDEN, Çağdaş Resim Sanatında Felsefi Bakış Olarak Kendiliğindenlik 14.15-14.30 Öğr. Gör. (Lec.) Ufuk ÖREN- Öğr. Gör. (Lec.) Servet AKAR- Fatih CEVİZCİ, Antik Afrodisias Takıları Üzerine Bir İnceleme 14.30-14.45 TARTIŞMA (CONCLUSION) 14.45-15.00 ARA (BREAK TIME)

18. OTURUM (18. SESSION)-C Salonu (C Hall) Oturum Başkanları (Session Moderators): Doç. Dr. (Assoc. Prof. Dr.) Ebru ALPARSLAN-Öğr. Üyesi Ayşe ÇETİN

13.30-13.45 Prof. Nesrin ÖNLÜ, Osmanlı İmparatorluğu Dönemi'nde İzmir'de Giyim Kültürü 13.45-14.00 Hacı ABDULLA (**Azerbaycan**), Zengazur Bölgesi

XI. ULUSLARARASI TÜRK SANATI, TARİHİ ve FOLKLORU KONGRESİ/SANAT ETKİNLİKLERİ

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti Dövründə 14.00-14.15 Emine ERDAL SİDELİ-Doç. (Assoc. Prof.) N. Rengin OYMAN, Kayaköy (Muğla-Fethiye) Halıları 14.15-14.30 Öğr. Gör. (Lec.) Merve DÜZAĞAÇ ÇOLAK-Öğr. Gör. (Lec.) Adem ÇOLAK, Kahramanmaraş Ahşap Oyma Ustası: Yakup Namlı 14.30-14.45 TARTIŞMA (CONCLUSION) 14.45-15.00 ARA (BREAK TIME)

19. OTURUM (19. SESSION)-A Salonu (A Hall) Oturum Başkanları (Session Moderators): Prof. Dr. Ali Selçuk BİRİCİK-Dr. Öğr. Üyesi (Assist. Prof. Dr.) Eda TOK

15.15-15.30 Doç. Dr. (Assoc. Prof. Dr.) Mustafa ÇETİNASLAN-Sariye UÇAR, Sille Yöresi Cami ve Mescidlerindeki Ahşap Mihraplar 15.30-15.45 Dr. Öğretim Üyesi (Assist. Prof. Dr.) Eda TOK, Klâsik Türk Şiirinde Konya 15.45-16.00 Öğr. Gör. Dr. (Lec. Dr.) Ülker ŞEN, İki Dilli Türk Çocuklarına Dil Öğretimi ve Kültür Aktarımı: Türk ve Alman Masallarının Karşılaştırmalı Olarak Değerlendirilmesi 16.00-16.15 Öğr. Gör. Dr. (Lec. Dr.) Özcan DEMİR, Türk Sineması'nda Korku Türünün Üretiminde Dini Motiflerin Kullanımı 16.15-16.30 Fuad BABAYEV (Azerbaycan), Postsovet Mekanında Silahlı Münaqişələr və Realpolitik 16.30-16.45 Düriye GÖNEN KAYA, Aydın İli Didim İlçesine Bağlı Balat Köyü Mutfak Kültürü 16.45-17.00 TARTIŞMA (CONCLUSION)

20. OTURUM (20. SESSION)-B Salonu (B Hall) Oturum Başkanları (Session Moderators): Dr. Öğr. Üyesi (Assist. Prof. Dr.) Özlem KAYA-Ahmet AYTAÇ

15.15-15.30 Dr. Hudayyır AZZAVİ (Irak), Bağdat'ta Osmanlıdan Günümüze Devam Eden Meslekler 15.30-15.45 Dr. M. Sami KÜÇÜKTİĞLİ, Konya Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatrolarına Dair 15.45-16.00 Hasan YAŞAR, Necati Elgin Not Defterleri ve Mevlana Külliyesi Kitabeleri 16.00-16.15 Çiğdem ÖZER, Cahit Zarifoğlu'nun Serçekuş Adlı Eserinde Çağdaş Masal ve Halk Kültürü Öğeleri 16.15-16.30 Tansu DEMİR, Avni Divanında İstanbul İdealizmi 16.30-16.45 TARTIŞMA (CONCLUSION)

21. OTURUM (21. SESSION)-C Salonu (C Hall) Oturum Başkanları (Session Moderators): Prof. Dr. Necati DEMİR-Elmira CEFEROVA

15.15-15.30 Öğretim Üyesi (Assist. Prof.) Ayşe ÇETİN, Mimaride, Restorasyonlarda, Minyatürlerin Belge Niteliğinde Kullanımı 15.30-15.45 Dr. Öğretim Üyesi (Assist. Prof. Dr.) Saim CİRTİL, Stratonikeia (Eskihisar) Antik Kenti ve Çevresi Kazılarında Bulunan Murad'lı Sikkeleri 15.45-16.00 Azime Ferya AKTAŞ, Elazığ ve Çevresindeki Eyvan Tipli Çeşmeler 16.00-16.15 Dr. Öğretim Üyesi (Assist. Prof. Dr.) Selda ÖZGÜN CİRTİL, Konya Yalvaç Denizli Üçgeninde Bir Şeyh ve Denizli Hacı Hasan Feyzi Efendi Tekke Camisi 16.15-16.30 Dilek ÜNĞAN, Kastamonu Yöresi Halk Oyunları Kıyafetleri ve Halk Oyunları 16.30-16.45 TARTIŞMA (CONCLUSION)

POSTER BİLDİRİLER (POSTERS PAPERS)

Öğr. Gör. Bedriye GÖZGÖR, Köşkerbaba Höyük Pişmiş Toprak Mataralar Hatice KAHYA-Oytun TÜRKSOY-Nilgün ÖZTÜRK-Ali Uğur KÖSEOĞLU-Yusuf GÜNGÖR-

XI. ULUSLARARASI TÜRK SANATI, TARİHİ ve FOLKLORU KONGRESİ/SANAT ETKİNLİKLERİ

Doç. Dr. Ceren GÖDE, Tekstil Tasarımında Doğanın Yansıması Öğr. Gör. Fatoş Neslihan ARĞUN-Dr. Öğr. Üyesi Meruyert KAYGUSUZ, Bakteri ve Mayaların Ürettiği Selülozik Malzemeden Geleneksel Gerdanlık Yapımı Doç. Dr. (Assoc. Prof. Dr.) Tuba GÜLTEKİN-Ayça KONCİNA-Eda UYGAN-Can ÇOBANOĞLU-Hüseyin ULUS, Türk Resminde Geleneksel Çocuk Oyunları ve Schiller'in Oyun Kuramı'nın İlişkisel Çözümlemesi

17.00-17.40 TÜRK SANATI PANELİ (TURKISH ART PANEL)

Moderatör: Prof. Aysen SOYSALDI Prof. Dr. H. Feriha AKPINARLI Prof. Dr. Osman KUNDURACI Prof. Nesrin ÖNLÜ Doç. Dr. (Assoc. Prof. Dr.) Ahmet DALKIRAN Öğr. Gör. (Lec.) Ahmet AYTAÇ

17.40-18.30 SONUÇ PANELİ (CONCLUSION PANEL)

Moderatör: Prof. Dr. Osman KUNDURACI Prof. Dr. Feriha AKPINARLI Dr. A. Shekep POPAL Öğr. Gör. (Lec.) Ahmet AYTAÇ Hasan YAŞAR 19.00-21.00 AKŞAM YEMEĞİ (DINNER)

TÜRK SANATLARI SERGİSİ (TURKIC ART EXHIBITION)

Adem ÇOLAK Ahmet AYTAÇ Ahmet DALKIRAN Aybige DEMİRCİ ŞENGAL Ayşe ÇETİN Ayşe TOTAN KART Aysen SOYSALDI Ayşegül KARAKELLE Ayşegül KOYUNCU OKCA Ayşegül ŞAHİN A. Fatih ÖZMEN Berna AYBARTÜRK Betül COŞKUN ÇELİK Bilgehan GÜLTEKİN Binnaz ER B. Ruhsar KAVASOĞLU Çetin ÇELEBİ Dilber YILDIZ Elif KUÇ Erdem ÜNVER Esra BEKİROĞLU Evrim KABUKÇU F. Aybike AYTAÇ F. Emel ERTÜRK Fatıma ATMACA Fatoş Neslihan ARĞUN Figen ÖZEREN Filiz Nurhan ÖLMEZ Fuzuli SUMAN Gülay SOLMAZ H. Feriha AKPINARLI H. İbrahim ÇAKIR H. Sinem ŞANLI Hakan PEHLİVAN Hande Ayşegül ÖZDEMİR Hande KILIÇARSLAN Hasan KORKMAZ Hatice ÇUHADAR Huriye KOŞAR İtir TOKDEMİR ÖZÜDOĞRU İbrahim ÇOBAN Kadir ERTÜRK Levent MERCİN M. Cihan GEZEN M. Lütfi HİDAYETOĞLU Melike Nur UZUNOĞLU Meltem GÖKSEL Menekşe SAKARYA Meruyert KAYGUSUZ Merve DÜZAĞAÇ ÇOLAK Muazzez ÇAKIR AYDIN Muteber BURUNSUZ Mutluhan TAŞ Müşerref ÇAKIR Müjgan EMRE N. Rengin OYMAN Nazan ÖZCAN Ö. Oytun ONUR Ömür KOÇ Özlem KAYA Pınar DAŞCI Rasim SOYLU Raziye YILMAZ Safiye SARI Semra TOPÇU Serap YILDIZ İLDEN Serkan TÜRKYILMAZ Serpil ŞEKER Servet AKAR Sevgi KAYALIOĞLU Şenay AYTAÇ Taner DİZEL Tuba GÜLTEKİN Ufuk ÖREN Ümmü Seda KAYNAR Yıldız GENÇ

XI. ULUSLARARASI TÜRK SANATI, TARİHİ ve FOLKLORU KONGRESİ/SANAT ETKİNLİKLERİ
TRABZON'UN MAÇKA İLÇESİ'NDE ESKİ BİR SANAL AKRABALIK RİTÜELİ:
KARDEŞLİK DÜĞÜNÜ

(A TRADITIONAL FICTIVE KINSHIP RITUAL IN MAÇKA, TRABZON: THE
BROTHERHOOD WEDDING)

Mustafa AÇA*

ABSTRACT

In Turkish folklore, in the non-blood kinship types such as imagined kinship, pseudo-kinship, invented kinship, fictive kinship, informal ("şibih") kinship and "semi" kinship, people can freely choose to whom they can bond as relatives. Fictive kinships can be formed with anyone as long as the parties do not have blood ties. In forming these kinships, people have been performing ceremonial rites besides their free will and consent. Mutual oath taking occupies a significant place in the formation of such kinships, and after the oath taking the parties regard each other as real relatives. Actually, the parties usually form strong bonds between each other, surpassing that of even real kinship bonds. There are several psychological, socio-economic and religious factors leading to the invention of these bonds.

This study interprets and evaluates an example of "fictive kinship" ritual that was discovered in the town of Maçka in Trabzon province. Although most of its elements were forgotten, the remnants of this old ritual survived in memories of the local people is discussed in this study in its folk life and culture functions and meanings with relation to other fictive kinship types and the initiation rituals.

Keywords: Trabzon, Maçka, folklore, fictive kinship, rituals.

GİRİŞ

Klan ve kabile dönemi toplum yapısından itibaren sosyal dokunun en önemli argümanı olarak kabul edilen aile kurumu, geniş aile tipinin küçük/çekirdek aile tipine evrildiği günümüz sosyal dokusunda da önemini korumaktadır¹. Aileyi oluşturan bireyler ve bunlar arasındaki kan/soy esaslı yakınlık düzeylerini tanımlayıcı şekilde geliştirilen akrabalık söylem ve terimleri, toplumların soy ve akrabalık algıları ile uyumlu şekilde çeşitlilik gösterir. Geleneksel Türk toplum hayatındaki akrabalık ilişkileri ve terimleri üzerine yapılan araştırmaların ortak kanaati, Türk toplum yapısı ve dilinin akrabalık ilişkileri ve terimleri açısından zengin bir mirasa sahip olduğu yolundadır². Akraba sözcüğü, en genel şekliyle kan bağı, evlenme (hısımlık) veya duygusal olarak toplumun diğer bireylerinden ayrılan, sık dokunmuş ilişkiler ağı içerisinde karşılıklı yetki ve sorumluluklarla birbirine bağlı, ortak veya benzer sosyo-kültürel özelliklere sahip kişileri kapsamaktadır. Bu doğrultuda akrabaların birbirine karşı konumları ve buna bağlı olarak ortaya çıkan

* Öğr. Gör. Dr. - Karadeniz Teknik Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü-Trabzon

¹ Aile tipleri ve akrabalık ilişkileri, sosyal antropolojinin ilkelden moderne uzanan toplumsal yapılar bağlamında en çok ilgi gösterdiği konulardan biri olmuştur. Konuyu bu uzamıyla ele alan bir araştırma için olması sebebiyle bk. (Holy, 2016).

² Bu çalışmalardan bazıları için bk. (Gülensoy, 1973-1974; Li, 1999; Gömeç, 2001 vd.) Öte yandan Türk aile yapısı ve akrabalık ilişkileri hakkında bk. (Tezcan, 2000; Altuntek, 2001; Balaman, 2002 vd.).

XI. ULUSLARARASI TÜRK SANATI, TARİHİ ve FOLKLORU KONGRESİ/SANAT ETKİNLİKLERİ

sosyal organizasyon da “akrabalık” olarak adlandırılır (Yıldırım ve Karataş, 2014: 36-37). Kan bağına veya evlilik esasına dayalı akrabalık ilişkilerindeki evrensel yasalar arasında bireylerin birbirlerine karşı belirli hak ve sorumluluklarla donatılması ilk sıradadır. Akrabalık kurumu içinde kişinin yeri ya da akrabalık durumu, hak ve sorumlulukların düzeylerini belirler. Akriba gruplarına toplumsal bir yapı kazandırmak, kişiyi örgütsüz ve dağınık yaşamının tehlikelerinden korur. Çeşitli türden akrabalık grupları, zarar görmeden bölünemeyecek olan kaynakların bütünlüğünü korumak, işgücü sağlamak ve toplumsal sorunları çözme işlevli toplumsal araçlardır (Haviland-vd. 2008: 500). Diğer bir ifadeyle akrabalık gündelik, yerel hayatı yönetme biçimidir (Tillion, 2006: 25).

Türk toplum hayatında ve kültüründe belirtilen şekildeki kan esasına veya evliliklere dayalı akrabalık ilişkilerinin dışında herhangi bir kan veya evlilik ilişkisini zorunlu kılmayan akrabalık türleri de oldukça yaygındır. Türk halk hayatındaki ve kültüründeki bu türden akrabalık ilişkileri üzerine son yıllarda önemli çalışmalar yapan Berna Ayaz’a göre tasavvurî akrabalık, şibih akrabalık veya daha güncel ifadeleriyle sanal akrabalık, düzmece akrabalık ya da yarı akrabalık biçimlerinde adlandırılan, kan bağına veya evlilik ilişkisine dayalı olmayan akrabalıklar, bireylerin biyolojik akrabalarının dışında karşılıklı rıza göstererek sonradan oluşturdukları bir akrabalık ilişkisidir. Bu akrabalığın temel unsurlarından biri rıza, diğeri ise toplum önünde verilen sözdür. Yeni kurulan bu akrabalık ilişkisinde bireyler, birbirlerine ve topluma bir söz vermektedirler. Bu sözden döndükleri takdirde ise toplum tarafından çeşitli yaptırımlara maruz kalmaktadırlar. Kurulan akrabalık ilişkileri, taraflara sorumluluklar yüklemenin yanı sıra, bazı kaçınma ya da tabuları da gündeme getirmektedir. Anadolu Türkleri arasında musahip, kirve, sağdıç, ahretlik, kardeşlik, yengelik gibi isimler altında gerçekleştirilen kan bağı ve evlilik dışı akrabalık ilişkileri, bireyler arası dayanışma ve yardımlaşmanın geliştirilmesi ve sürdürülmesinde önemli bir yere sahiptir. Bu tür akrabalık ilişkileri, kan bağına ve hısımlığa dayalı akrabalık ilişkilerine sahip olan bireyin kan bağı ve evlilik olmaksızın musahip, kirve, sağdıç, yenge, ahretlik, kardeşlik, vd. adı altında yeni akrabalara sahip olmasını sağlamaktadır. Kan bağına ve evliliğe dayanmayan bu tür akrabalık ilişkileri, zaman zaman doğal akrabalık ilişkilerinin de önüne geçebilmiştir (Ayaz, 2013: 63; Tezcan, 2008: 78-79).

1. Kardeşlik Düşünü

Sanal akrabalık ilişkilerinin inşası sürecinde törensel nitelikli uygulamalara sıklıkla yer verildiği görülmektedir. Kimi zaman somut anlamlar taşıyan özel eylem ve unsurlarla kimi zaman da eğlencelik nitelikler taşıyan uygulamalarla kuşatılan bu törenlerde akrabalık ilişkisi kuracak kişilerin birbirleri ile sözleşmeleri veya kararlarını katılımcılarla paylaşmaları hâkim unsur olarak dikkati çeker. Türk kültür havzasının Anadolu dışındaki temsil alanlarında da örnekleri görülen sanal akrabalık ritüellerini oluşturan unsurlar, anlam ve işlevleri bakımından benzer niteliklidir.

Anadolu sahasında sanal akrabalık türleri bağlamında daha önce Ali Rıza Balaman ve Mahmut Tezcan gibi araştırmacıların “ahiretlik” türü akrabalık değerlendirmelerinde gündeme gelen Doğu Karadeniz bölgesinde ve daha özeld Trabzon yöresinde bugüne kadar üzerinde söz söylenmemiş diğer bir sanal akrabalık türü de genç erkeklerin merkezinde bulunduğu “kardaşlık”tır. “Kardaşlık”, yörede kadınlar arasındaki “ahiret kardeşliği”nin erkekler arasındaki karşılığı olarak

XI. ULUSLARARASI TÜRK SANATI, TARİHİ ve FOLKLORU KONGRESİ/SANAT ETKİNLİKLERİ

uzun yıllar boyunca takip edilebilen bir sosyo-kültürel olgu olmuştur. Maçka ilçesine bağlı köy, mezere, yayla ve oba yerleşimlerinde 1970'li yıllara kadar örnekleriyle yaygın şekilde karşılaşılan bu sanal akrabalık türü, bu yıllardan sonra toplumsal ve kültürel bellekte donuklaşmaya başlamış ve günümüzde tamamen unutulmuştur.

Kaynak kişilerden Nebahat Sümer gençlik yıllarında pek çok kez şahit olduğu kardaşlık düğünlerini şöyle anlatır:

Zanoy (Akmescit) köyünde erkekler arasında da ahiretlik gibi bir şey var idi. Örneğin bir adam bir akşam arkadaşına diyor ki biz bu akşam kardaşlık olalım. O akşam erkekler arasında eğlence oluyor. Bu eğlencede erkekler rakı içiyorlar, köyün gençleri oynuyorlar, kemençeler çalınıyor ve kendi aralarında eğleniyorlar. O akşam köylüler tarafından eğlence yapılan yere yemekler, mezeler taşınıyor. Ben de gençliğimde bu eğlenceleri izlemiştim. Köyün gençleri orada oynardılar. Kemençeler çalınır, şarkılar söylenirdi. Kadınlar yapmazdı bunu; erkekler kendi kendine yapardı. Köylü hep ordaydı, yaşlısı, ihtiyarı, genci... Orda yemek yerdiler, rakı içerdiler, meze yaparlardı. Biri bir kap getirirdi, biri tavuk kızartırdı, biri kaygana getirirdi, kemençe çalar oynardılar. Evlerde yapılan yemekler evin erkeklerine verilir, onlar da eğlence yerine götürürlerdi. Biz ağabeyime verirdik mesela yemekleri o götürürdü. Resimci Dudak Muzaffer vardı onun evinde toplanırlardı. Bir de Kemal var idi Eyüboğullarından. O da kemençe çalardı. O orda olduğu zaman annem bizi yollamazdı. Abimler istemezdi, gidersek de bizi tanımasınlar diye kıyafetlerimizi değiştirir gider idik. Bazı kızlar kadınların kabul edilmediği bu eğlencelere erkek kılığında gizlice giderlerdi. (KK-1)

Anlatımdan anlaşılacağı üzere yalnızca erkeklerden oluşan topluluğun bir araya gelme sebebi, iki delikanlının "kardaşlık" bağı ile sanal bir akrabalık ilişkisi tesis etmelerine şahitlik etmek ve tescillemdir. Öte yandan yeme içme ve eğlence gibi yönleriyle adeta "düğün" havasında gerçekleştirilen bu etkinlik, Anadolu'nun farklı bölgelerinde görülen yaren, barana veya köy odası eğlencelerinde görülen sahnelerle benzerlik göstermektedir. Topluluk içinde erginlenme sürecini tamamlamış bireylerin topluluğun kabul ve kuralları ile uyumlu şekilde yeni rol ve statülerine uyum sağlamaları yolunda "kardaş"ların birbirlerine destek olmaları, kılavuzluk etmeleri, zorluklar ve sorunlar karşısında dayanışma sergilemeleri beklenmektedir. Bireyin çoğunluk karşısındaki yalnızlığı ile normlarla ve beklentilerle oluşan sosyal örüntülere dönük olası taarruzları bu yolla ortadan kaldırılmaya çalışılmaktadır.

Kaynak kişilerden Adnan Durmuş, erkek "kardaşlık"ının bu yönüne de atıflar yapacak şekilde şunları söyler:

Kadınlar arasında sıkça görülen "Kardeşlik", Maçka çevresinde erkekler arasında da vardı. Bazı erkekler birbirlerine "kardeşlik" diye hitap ederdi. Samimiyet, iyi geçinmek, yardımlaşmak, birbirlerinden maddi ya da manevi destek vermek esasında işleyen kardeşlikte taraflar birbirleriyle her zaman iyi geçinirdi. Onlar bir nevi birbirlerinin sırdaşıydı. Kardeşlik, bir gelenek olarak mı, ya da zorlu hayat şartlarının gereği olarak mı ortaya çıktığı konusunda kesin bir bilgi sahibi olunmamakla birlikte, hepsinin sonucu olarak ortaya çıkmış da olabilir. Tanıdıklarım, eğlencelerde bile birbirlerine rakip olmazlardı. İşleri konusunda yardımlaşarlardı. Kardeşliklerden birisinin diğerine bilmeden yapabildiği hatalı bir davranış, çok yadırganır; "Kardaşlık, sana yakıştı mı?" serzenişi ile tartışma konusu edilirdi. Toplum içinde "kardaşluğum" dedikleri zaman, kimin kimden bahsettiği anlaşılırdı. Kardeşlik, belli şartlara bağlı olmalıdır. Bunların başında, huy

XI. ULUSLARARASI TÜRK SANATI, TARİHİ ve FOLKLORU KONGRESİ/SANAT ETKİNLİKLERİ

ve mizaç birlikteliği gelir³. Sonra yardımlaşma zorunluluğu, sosyal ya da ekonomik sıkıntılar olduğunda da yardıma ilk koşan kişi olmalıdır. Nihayet açık olmalıdır. Samimi arkadaşlık, yardımlaşma ve dayanışmanın gerekliliği buydu. Tanıdığım kardeşlik olanlardan birisinin erkek kardeşi yoktu. Dolayısıyla kardeşlik onun için belki de gerekliydi.

Kardeşlik hususunun açıklanması da bir eğlence, düğün benzeri bir toplantı ile yapılırdı. Uygun bir zamanda, uygun bir yerde aynı yaş grubundaki erkeklerin, latifelerle başlayan ve horon ile devam eden bir eğlence gecesi düzenlenirdi. O eğlenceye düğün havasını vermek için kemençe ya da zurna çalgılarından birisi getirilirdi. Yemeklik malzeme olarak tereyağı, kaymak, mısır unu, yumurta, peynir, ekmek, mevsimlik sebzeler getirilirdi. Kuymak ve Kaz Kaldıran gibi yemekler yapılırdı. Yemekli bir eğlence sonunda söz konusu iki kişi birbirleriyle kardeşlik olduklarını açıklardı. Bu anlayış, sosyal ve siyasi çalkantılı dönemin başlamasıyla bitti. Demek ki, siyasi cepheleşme, samimi davranış ve dayanışmanın yerine güvensizliği getirdi. Daha sonraki nesil de bu konuyu hiç bilmedi ve bilmeyecektir. Belki de zamanın gereği olarak insanlar arasındaki diyalog eksikliği, yardımlaşmaya ihtiyaç duyulmamasının sonucu olarak, geçmişin o anlayışını anlamsız bulacaklardır (KK-2).

Bu ifadelerden ulaşılan bir diğer sonuç da kardeşlik, akraba sayısı sınırlı olanların akrabalık sınırlarını genişletmelerine imkân tanıyan simgesel bir eylemdir. Zira kan bağı ve evlilik dışı akrabalık ilişkileri, yerleşik hayata geçmiş toplumlarda daha sık görülür. Göçebe toplumlar aşiret veya boy yapısı içinde yaşadıkları için zaten kan bağı ya da evlilik yoluyla herkes birbirinin akrabasıdır ve töre bu aşiret dokusunun korunması konusunda son derece hassastır. Yerleşik toplumlarda ise akrabalık ve hısımlık, anne ya da babaya bağlı olarak daralmakta, dolayısıyla göçebe bir topluma göre akraba ve hısımlar, bugün geniş aile denilen çerçeveye sıkışmaktadır. Akraba grubu küçük olan aileler sanal akraba edinerek bu çevreyi genişletir, dostluk ve dayanışma kurabilecekleri bireylerin sayısını artırma çabasına girerler (Duymaz ve Ayaz, 2013: 2).

Maçka yöresinde “kardeşlik” bağının diğer bir versiyonunda ise “kan kardeşliği”nin yaygın bir yorumuyla karşılaşılmaktadır. Buna göre düzenlenen eğlence içerikli gecede samimi olan gençlerin parmağından kan alınır. Bu kanlar, kan kardeşi olacak kişilere karıştırılarak içirilir. Eğlenceye katılan kalabalığa da birer bardak şerbet ikram edilir. Eğlenceler düzenlenir, kemençe çalınır, horon oynanır, türküler söylenir. Gecenin masrafları kan kardeşi olacak kişiler tarafından karşılanır. Kardeşlik düğünleri yalnız erkekler arasında değil, kadınlar arasında da yapılmaktadır. Kan kardeşi olan kişiler birbirlerine ömür boyu kardeşlik bağıyla bağlanır.(Yılmaz, 2014: 387).

³ “Kardeşlik” bağına zemin oluşturan bu gereklilik, bu akrabalık ilişkisinin tesis edildiği eğlencelerde söylenen şu türde türkülerden de kolaylıkla anlaşılabilir:

*Berber sevda ettük
Yillardur arkadaşlık
Düğünümüz kurulsun
Gel olalım kardaşlık (KK-3)*

XI. ULUSLARARASI TÜRK SANATI, TARİHİ ve FOLKLORU KONGRESİ/SANAT ETKİNLİKLERİ

SONUÇ

Yörede gerçekleştirilen alan araştırmaları sırasında 70 yaş ve üzeri kaynak kişilerin nostaljik vurgulu anlatımlarında yer verdikleri bu sanal akrabalık türü, Anadolu'nun diğer bölgelerindeki farklı sanal akrabalık türlerindeki gibi eğlencelik ve törenlik anlamların bir arada bulunduğu geniş katılımlı bir seremoni ile tescillenmekte ve ilan edilmektedir. "Kardaşlık" sözleşmesiyle oluşan sanal akrabalığın bireysel ve toplumsal roller ve işlevler açısından da diğer sanal akrabalık türleri ile benzerlikler taşıdığı görülebilmektedir. Kardeşlik bağı ile bir araya gelen genç erkekler, topluluk tarafından gerçek bir akraba veya kardeş olarak kabul görmektedirler. Bu sebeple yörede örnekleri görülen şekliyle kardeşler ileride birbirlerinden kız alıp vermemişlerdir. Kadınlar arasında görülen "ahiretlik" ilişkilerinde olduğu gibi kardeşlik bağı ile bir araya gelen gençlerin de hayatlarının kalan kısmında ve ahiret hayatlarında birbirlerine rehberlik edeceklerine inanılmaktadır. Kardeşlik bağı ile bağlanan bireyler arasında gelişen dayanışma ve paylaşım duygusu, sosyal sorumluluk bilinci yüksek, karşılıklı sevgi ve saygıya dayalı, barışçı bir toplum yapısının işlerliğini uzun süre sağlamıştır. Modernizmin topluluk bilinci yerine bireysel bilinci önlemesi, Türk halk hayatının ve kültürünün genelinde olduğu gibi Maçka çevresinde de sanal akrabalık bağlarının zayıflamasında ve bugün neredeyse unutulmuş değerler arasında yer almasında belirleyici olmuştur.

Kan ve hısımlık bağı olmayan kişileri kardeş kılmayı amaçlayan bu kurumların görev ya da işlevlerinin son dönem kent toplumlarında dernek, sendika, parti, taraftarlık, cemaat temelli birlikler üzerinden sürdürülmeye çalışıldığı görülmektedir. Elbette bu dönüşümü, çağın gerekleri ve gerçeklerini göz önünde tutarak anlamaya çalışmak gerekir. Fakat anılan birliklerin, geleneksel "kardaşlık" uygulamasında olduğu gibi, kan bağı ve hısımlığa dayalı bir akrabalık tesis etmeyi amaçlayıp amaçlamadıkları, "kardaşlık" uygulamasının işlevlerini ne derecede yerine getirebildikleri de ayrıca tartışılması gereken bir konudur. Bu durum çok yönlü bir şekilde tartışılmadığı müddetçe, söz konusu birlikleri doğrudan geleneksel kurumların güncellenmiş versiyonları olarak kabul etmek doğru olmayacaktır.

KAYNAKÇA

Altuntek, Serpil (2001). "Türkiye Üzerine Yapılmış Evlilik ve Akrabalık Araştırmalarının Bir Değerlendirmesi", *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, C. 18, S. 2, s. 17-28.

Ayaz, Berna (2013). "Başkurtlarda Kan Bağı ve Evlilik Dışı Akrabalık İlişkilerine İki Örnek: Kıyametlik Ata-Ene ve Kuşamat", *Türkbilig*, S. 26, s. 63-66.

Ayaz, Berna (2014), "Türkiye'deki Tasavvurî Akrabalık İlişkileri Konulu Çalışmalar Üzerine Bir Değerlendirme", *I. Uluslararası Türk Kültürü Araştırmaları Sempozyumu Bildirileri*, Nevşehir: Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Yayınları, s. 38-43.

Balaman, Ali Rıza (2002). *Evlilik ve Akrabalık Türleri- Sosyal Antropolojik Yaklaşımla*, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Duymaz, Ali - Ayaz, Berna (2013). "Balıkesir Yöresinde Kan Bağı ve Evlilik Dışı Akrabalık İlişkilerinde Ant", *Acta Turcica Çevrimiçi Tematik Türkoloji Dergisi: Kültürümüzde Yemin*, (Editör: Emine Gürsoy Naskali ve Hilal Oytun Altun), Yıl V, Sayı, 2, s. 1-28.

XI. ULUSLARARASI TÜRK SANATI, TARİHİ ve FOLKLORU KONGRESİ/SANAT ETKİNLİKLERİ

- Gömeç, Saadettin (2001). "Divanü Lugat-it Türk'te Akrabalık Bildiren Terimler", *Türk Kültürü*, 39/464, s. 10-19.
- Gülensoy, Tuncer (1973-1974). "Altay Dillerindeki Akrabalık Adları Üzerine Notlar. *TDAY-Belleten 1973-1974*, s. 283-318.
- Haviland, William A. ve diğerleri (2008). *Kültürel Antropoloji*, (Çeviren: İnan Deniz Erguvan Sarıoğlu), İstanbul: Kaknüs Yayınları.
- Holy, Ladislav (2016), *Antropolojinin Akrabalık Yaklaşımları*, (Çeviren: Çağlar Enneli), Ankara: Heretik Yayınları.
- Li, Yong-Söng (1999). *Türk Dillerinde Akrabalık Adları*. (Çeviren: Mehmet Ölmez), İstanbul: Simurg Yayınları.
- Tezcan, Mahmut (1982). "Tasavvuri Akrabalık ve Ülkemizdeki Uygulama", *Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, C. 15, S. 1, 117-130.
- Tezcan, Mahmut (2000). *Türk Ailesi Antropolojisi*. Ankara: İmge Kitabevi.
- Tezcan, Mahmut (2008). *Kültürel Antropoloji Giriş*. Ankara: Maya Akademi Yayınları.
- Tillion, Germaine (2006). *Harem ve Kuzenler*. (Çeviren: Şirin Tekeli - Nükhet Sirman), İstanbul: Metis Yayınları.
- Yılmaz, Berk (2014). *Trabzon İli Maçka İlçesinin Sözlü ve Maddi Kültür Kadrolarının Derlenmesi, Tasnifi ve Halkbilimsel Açından İncelenmesi*. Trabzon: KTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Sözlü Kaynaklar

- KK-1: Nebahat Sümer, Trabzon-Maçka 1938, Okuryazar, Ev Hanımı.
- KK-2: Adnan Durmuş, Trabzon-Maçka 1952, Üniversite Mezunlu, Emekli.
- KK-3: İskender Keleş, Trabzon-Çarşıbaşı 1993, Üniversite, Yüksek Lisans Öğrencisi.